

РЕШЕНИЕ

№ 338

гр. Варна, 20.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Константин Д. Иванов

Членове: Златина Ив. Кавърджикова
Мая Н.а

при участието на секретаря Петя П. Петрова
като разгледа докладваното от Константин Д. Иванов Въззивно гражданско дело № 20233100500023 по описа за 2023 година

за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по реда на глава XX-та от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на В. Н. Н. от с. Кичево, общ. Аксаково, Варненска област, подадена чрез процесуален представител, срещу Решение № 3393/09.11.2022 год., постановено по гр. дело № 103/2022 год. по описа на РС-Варна, с което са отхвърлени предявени от въззивника В. Н. Н. срещу Т. Ж. М. от гр. Варна обективно кумулативно съединени иски за приемане за установено в отношенията между страните, че пълномощно с нотариална заверка на подписа под рег. № 2897/02.06.2021г. по описа на нотариус с рег. № 382 на НК Катя Паунова- Ван дер Перк е неистински документ, тъй като подписът в него за упълномощител не е положен от Н.В. Н. ЕГН *****, на основание чл. 124, ал. 4 ГПК и за осъждането на ответницата Т. Ж. М. от гр. Варна да върне на ищеца В. Н. Н. от с. Кичево, общ. Аксаково, сумата от 11 666 лева, представляваща изтеглени от ответницата парични средства от банкови сметки в „ПИБ“ АД на наследодателя на ищеца Н.В. Н., починал на 28.06.2021г., като получена без основание – въз основа на използване на неистинско пълномощно с нотариална заверка на подписа под рег. № 2897/02.06.2021г. на нотариус рег. № 382 на НК, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на исковата молба в съда – 07.01.2022г. до окончателното погасяване на задължението, на основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД.

В жалбата са наведени оплаквания, че решението е неправилно и незаконосъобразно, постановено е при допуснати процесуални нарушения. Твърди се, че съдът е обосновал решението си изцяло със заключението, дадено от вещите лица по съдебно-почерковата експертиза, въпреки, че ищецът е оспорил своевременно заключението като необосновано и при наличие на данни за съмнение за неговата правилност и е поискал повторна експертиза, а съдът в нарушение на процесуалните правила е отхвърлил това искане.

Твърди се също, че след като по искане на ищеца съдът е изискал от нотариус Катя Тонева Паунова -Ван дер Перк с № 382 на НК, р-н на действие Варна, да представи както извлечение от общия регистър, касаещ страните и описанието на документа (процесното пълномощно), така и заверено копие от самото пълномощно с рег. № 2897/02.06.2021 г. и след като нотариус Катя Паунова е представила единствено извлечение - справка от общия регистър, съдът в нарушение на процесуалните правила, е отхвърлил поддържаното от ищеца искане нотариусът да представи и заверено копие от пълномощното.

Отправено е искане за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго, с което исковете да бъдат уважени.

В писмен отговор, подаден в срока по чл. 263, ал. 1 ГПК, насрещната страна Т. Ж. М. от гр. Варна, чрез процесуален представител, оспорва жалбата, счита, че е неоснователна, а обжалваното решение – правилно и настоява да бъде потвърдено. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание въззивникът лично и чрез процесуален представител, поддържа въззивната си жалба.

В съдебно заседание въззиваемата Т. Ж. М., чрез процесуален представител, оспорва жалбата, поддържа подадения писмен отговор.

Съдът съобрази следното:

Предявени са икове с правно основание чл. 124, ал. 4 ГПК и чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД.

В исковата си молба ищецът В. Н. Н. от с. Кичево, община Аксаково, Варненска област е навел следните твърдения: Наследник е по закон на Н.В. Н., б. ж. на гр. Варна, починал на 28.06.2021 год. Освен ищецът, наследници по закон на починалия Н. Н. са и ответницата Т. Ж. М. – преживяла съпруга и С. Н.а Д. – дъщеря на наследодателя. Приживе наследодателят Н. Н. е притежавал парични влогове в лева и евро в „ПИБ“ АД, които са били негови лични средства, получени от продажба на личен недвижим имот през 2000 год., преди сключване брака с ответницата Т. М.. Твърди, че около 15-20 дни преди смъртта на баща му, ответницата Т. Ж. М. е изтеглила от банковите му сметки сума в общ размер на около 35 000 лева. Тегленето на средствата е извършено чрез използване на пълномощно с нотариална заверка на подписа, рег. с № 2897/02.06.2021г. по описа на нотариус Катя Паунова – Ван дер Перк с рег. № 382 на Нот. камара, за което пълномощно ищецът твърди, че е неистинско (неавтентично), тъй като не е било подписано от баща му. Поради това счита, че изтеглените от ответницата суми от банковите влогове на баща му в общ размер на 35 000 лева въз основа на неистинско (неавтентично)

пълномощно са получени от нея без основание и тя дължи на ищеца връщането на 1 / 3 от тази сума, съразмерно на наследствената му квота от наследството на Н.В. Н..

Съобразно наведените твърдения са и отправените искания – за приемане за установено в отношенията между ищеца В. Н. Н. и ответницата Т. Ж. М., че пълномощно с нотариална заверка на подписа под рег. № 2897/02.06.2021г. по описа на нотариус с рег. № 382 на Нот. камара Катя Паунова- Ван дер Перк е неистински документ, тъй като подписът в него за упълномощител не е положен от Н.В. Н. ЕГН *****, на основание чл. 124, ал. 4 ГПК и за осъждането на ответницата Т. Ж. М. от гр. Варна да върне на ищеца В. Н. Н. от с. Кичево, общ. Аксаково, на основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД, сумата от 11 666 лева, представляваща изтеглени от ответницата парични средства от банкови сметки в „ПИБ“ АД на наследодателя на ищеца Н.В. Н., починал на 28.06.2021г., като получена без основание – въз основа на използване на неистинско пълномощно с нотариална заверка на подписа под рег. № 2897/02.06.2021г. на нотариус рег. № 382 на НК, ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата на подаването на исковата молба в съда – 07.01.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

В писмен отговор, подаден в срока по чл. 131 ГПК, ответницата Т. Ж. М. от гр. Варна, чрез процесуален представител, оспорва исковете, счита, че са неоснователни. Твърди, че е била надлежно упълномощена от покойния си съпруг да извършва всички действия по разпореждане със средствата от банковите му сметки в „ПИБ“ АД; действала е в рамките на учредената ѝ представителна власт и съобразно желанието на съпруга си. Навежда, че с упълномощителя са били в брак от 2006г., като преди това в продължение на 13 г. са съжителствали заедно. Повече от 30 г. съпругът ѝ е бил болен, имал е множество заболявания, с решение на ТЕЛК от 1993 г. му е била определена 98 % инвалидност, Ищецът не е бил в добри отношения с баща си и не е помагал в лечението му. Посочва, че изтеглените суми са били необходими за закупуване на специален матрак с повдигащ механизъм, който е бил изготвен за 14 дни.

Въз основа на изложеното счита, че исковете са неоснователни и настоява за отхвърлянето им. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание ищецът В. Н., лично и чрез процесуален представител, поддържа исковете си и настоява да бъдат уважени.

В съдебно заседание ответницата Т. М., чрез процесуален представител, оспорва исковете и настоява за отхвърлянето им.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид становищата и доводите на страните, прие за установено следното от фактическа страна:

Не е спорно по делото, а това се установява и от удостоверение за наследници от 07.07.2021 год., изд. от община Варна, район Младост, че страните са наследници по закон на Н.В. Н., б. ж. на гр. Варна, починал на 28.06.2021 год.; ищецът е негов син, а ответницата – преживяла съпруга. Видно е още, че починалият има и още едно дете, призовано към наследяване.

С пълномощно с нот. заверен подпис на упълномощителя от 02.06.2021г., с рег. № 2897 по рег. на нотариус Катя Паунова с район на действие района на РС-Варна, Н.В. Н. е овластил съпругата си Т. Ж. М. да го представлява пред „ПИБ“ АД като упражнява от негово име и за негова сметка следните права: да се разпорежда неограничено със средствата по откритите на негово име банкови сметки в „Първа инвестиционна банка“ АД, включително да открива други сметки на негово име без ограничение на вида и валутата на сметката; да се разпорежда неограничено със средствата по всички банкови сметки, като внася и тегли неограничено суми в брой, да извършва всякакви преводи включително за част или за цялата наличност по съответната сметка, като включително и при необходимост да ги закрие ; да сключва договори за срочен депозит при условия по преценка на пълномощника и да внася пари на депозит; да се разпорежда неограничено с внесените на депозит суми, включително и да тегли такива суми преди датата на падежа на депозита.

Видно от справката – удостоверение от общия регистър по чл. 28а, ал. 1, т. 1 от ЗННД на нотариус Катя Паунова с рег. № 382 в Нот. камара, пълномощното с рег. № 2897/02.06.2021 год. е регистрирано в общия регистър с възпроизведения текст на пълномощното, съобразно изискването на чл. 7, ал. 1, т. 4 от Наредбата № 32/1997 год. за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори.

От представените извлечения относно наличностите и движенията по банковите сметки на Н.В. Н. в „ПИБ“ АД е видно, че в периода 01.06.2021 – 28.06.2021 год. същият е бил титуляр на три банкови сметки в „ПИБ“ АД, две от които са срочни банкови депозити, а третата – разплащателна сметка. Съобразно движението по сметките на Н. Н. за същия период е видно, че на 04.06.2021г. от срочен депозит в евро е нареден превод от 15000 евро по разплащателната му сметка в лева в същата банка, а на 24.06.2021г. е нареден превод от 2997, 95 евро по сметка с титуляр Т. М. с основание – превод. На 04.06.2021г. Т. М. е изтеглила в брой на каса от разплащателната сметка сумата от 3000 лева, на 21.06.2021г. е изтеглила в брой на каса сумата от 5000 лева и на 24.06.2021г. е наредила превод на сумата от 18000 лева по своя сметка с основание за превода- „захранване на сметка“. По втората сметка за срочен депозит за периода не е имало движение. При извършваните разпореждания с парични средства от сметката на починалия наследодател, ответницата е удостоверявала представителната си власт с нотариално завереното пълномощно от 02.06.2021г.

От заключението на съдебно – почерковата експертиза от 01.06.2022 год. и от изявленията на вещото лице Е. А. в съдебно заседание се установява, че подписът, положен за „Упълномощител“ в пълномощното с рег. № 2897 от 02.06.2021 год., е изпълнен от Н.В. Н.. При формиране на този извод видно от съобразителната част на експертизата, вещото лице е ползвало като сравнителни образци подписи, полагани от Н.В. Н. в заявление за издаване на документ за самоличност от 2018г., в нотариален акт от 2012г., нареждане - разписка от 2012г., епикриза от 2019г. и експертно решение от 2009г. Процесното пълномощно е изследвано в оригинал, като при техническото му

изследване не са установени следи от въпроизвеждане на подпис, преправки и заличавания, „пренасяне на подписа“ и др. подобни. Подписът е изпълнен първично върху хартията с пишешко средство – син химикал. Подробно са описани съвпаденията /като устойчиви и типични за почерка/ и различията при общите и частните признаци, установена е „деавтоматизация“ на навика на подписващия се, причините за която са подробно аргументирани от вещото лице. При извършване на експертизата вещото лице е изследвало сравнителен материал, създаван по-близко във времето с това към изготвянето на процесното, с аргумент, че с времето и настъпващите естествени промени в организма на човек е възможно настъпване на промени в общите признаци, забавеност и координацията на движенията и т. н.

В съдебно заседание вещото лице е пояснило, че подписите от заявлението за издаването на документи за самоличност, са най-близко във времето, в което е създадено и пълномощното и носят най-характерните признаци, по които се идентифицира лицето, което се подписва. Пояснило е още, че ръкописният текст „Н.“ в процесното пълномощно също е изпълнен от лицето.

В същият смисъл е и заключението на тройната съдебно почеркова експертиза от 30.09.2022 год., от което се установява, че подписът, положен за „Упълномощител“ в пълномощното нотариално заверено под рег. № 2897 от 02.06.2021 год. по описа на нотариус Катя Паунова с рег. № 382 е изпълнен от лицето Н.В. Н.. Освен със сравнителния материал от подписа на упълномощителя, използван и от вещото лице Е. А. по единичната съдебно-почеркова експертиза, за сравнителен материал вещите лица по тройната съдебно-почеркова експертиза са ползвали и други документи, съставяни и подписвани от починалия Н.В. Н. след 2000г., включително и представените от ищеца и подробно описани от вещите лица в съобразителната част от експертизата; при изготвяне на експертизата вещите лица също са изследвали оригинала на пълномощното. Не са установени данни, белези или приципи за техническа подправка на подписа. В съобразителната част на заключението подробно са описани констатираните от вещите лица при изследването съвпадения в общите и частни признаци на подписа. Заключават, че за разлика от общите признаци, частните признаци в конкретния случай се характеризират с устойчивост и не са се променили. Констатираните различия в общите признаци експертите обясняват с изпълнение на подписа при т. нар „необичайни условия на писане“ дължащи се на различни причини – влошено здравословно състояние, неудобна поза или подложка при изпълнение на подписа.

Съдът кредитира заключенията на единичната и тройната съдебно – почеркови експертизи – същите са подробно мотивирани относно установените множество съответствия при изследваните общи и частни признаци, като вещите лица са категорични, че откритите съвпадения между оспорения подпис и изследваните образци са достатъчни, с оглед и констатираните от тях елементи, които са много характерни за почерка на починалия Н.В. Н., за категоричен извод, че подписът за „Упълномощител“ в процесното пълномощно е изпълнен от Н.В. Н..

С оглед така установеното от фактическа страна се налагат следните правни изводи:

По иска с правно основание чл. 124, ал. 4 ГПК:

Съгласно чл. 124, ал. 1, изр. първо ГПК може да се предяви иск за установяване истинността или неистинността на един документ.

В т. 1 на ТР № 5/2012 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че е недопустим иск за установяване на неистинност на документ по чл. 124, ал. 4, изр. 1 ГПК, ако ищецът извежда правния си интерес от възможността да се позове на влязлото в сила решение по установителния иск в производството по висящ исков процес, в който документът е бил представен, но ищецът е пропуснал срока за оспорването му по чл. 193, ал. 1 ГПК. Настоящият случай не попада в хипотезата на ТР № 5/2012 год. на ОСГТК на ВКС на РБ при което и предявеният иск е процесуално допустим.

В случая процесното пълномощно материализира упълномощителна сделка, т. е., документът е диспозитивен, а в частта му относно нотариалното удостоверяване от нотариуса на подписа на упълномощителя – официален удостоверителен документ, при което и под установяване на неистинността му се има предвид както неговата неавтентичност, в смисъл, че материализираното в документа изявление, не е направено от лицето посочено като негов издател, така и опровергаване на удостоверителното изявление на нотариуса, че именно лицето Н.В. Н. е положил подписа си под обсъждания документ.

Установено е по делото, че подписът, положен за „Упълномощител“ в процесното пълномощно, е изпълнен от Н.В. Н., от което следва, че материализираната в документа упълномощителна сделка е действителна е и е породила правния си ефект – да снабди пълномощника с представителна власт да извършва от името и за сметка на упълномощителя описаните в пълномощното действия.

При това положение искът по чл. 124, ал. 4 ГПК за установяване неистинността на процесното пълномощно е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

По иска по чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД:

Установено е по делото, че паричната сума е получена от ответницата – същата е теглила, респ. нареждала по своя сметка парични средства от банковите сметки на починалия Н.В. Н., въз основа на процесното пълномощно.

Съгласно задължителните указатния по тълкуването и прилагането на закона, дадени с ППВС № 1/1979г. на ВС на РБ, първоначална липса на основание по смисъла на чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД е налице, когато предаването, съответно получаването на нещо е станало въз основа на нищожен правен акт, а в случаите на унищожаемост – след прогласяването ѝ, както и без наличието изобщо на някакво правоотношение. Под „основание“ по смисъла на чл. 55, ал. 1 ЗЗД в съдебната практика се има предвид наличие на правоотношение, от което произтича правото да се иска получаването на

съответната облага, респ. задължението тя да се престира, вкл. и упълномощителна сделка, т. е., упълномощителната сделка също е основание по смисъла на чл. 55, ал. 1 ЗЗД.

Наведеното от ответницата основание за получаване сумите е въз основа на упълномощителната сделка по пълномощното с нот. заверка на подписа на упълномощителя от 02.06.2021г.

Следователно, получаването на сумите от ответницата не е без основание по смисъла на чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД, а е извършено при наличие на правоотношение с наследодателя Н.В. Н., а именно: валидно сключена упълномощителна сделка.

По тези съображения искът по чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

Наведените във въззивната жалба оплаквания, че в нарушение на процесуалните правила първоинстанционният съд, въпреки своевременното оспорване от ищеца, настоящ въззивник, на заключението на тройната съдебно-почеркова експертиза с доводи, че е неправилно в цялост и вещите лица недобросъвестно са изготвили експертизата, не е допуснал повторна тройна съдебно-почеркова експертиза, настоящият състав счита за неоснователни. Приетото в първоинстанционното производство заключение на тройната съдебно-почеркова експертиза е пълно, ясно и обосновано и не възниква съмнение за неговата правилност. Съдът няма задължение при всяко оспорване на заключение да уважи искането на оспорилата го страна за назначаване на друго или на повече вещи лица, а само при наличие на предпоставките на чл. 201 ГПК, които в случая не са налице, поради което и първоинстанционният съд не е допуснал твърдяните от въззивника процесуални нарушения.

Оплакванията в жалбата, че след като по искане на ищеца, първоинстанционният съд е изискал от нотариус Катя Тонева Паунова -Ван дер Перк с № 382 на НК, р-н на действие Варна, да представи както извлечение от общия регистър, касаещ страните и описанието на документа (процесното пълномощно), така и заверено копие от самото пълномощно с рег. № 2897/02.06.2021 г. и след като нотариус Катя Паунова е представила единствено извлечение - справка от общия регистър, съдът в нарушение на процесуалните правила, е отхвърлил поддържаното от ищеца искане нотариусът да представи и заверено копие от пълномощното, също са неоснователни.

На първо място, при положение, че пълномощното е налично в оригинал (съхранява се от ответницата) не е ясно защо е необходимо и заверен препис от самото пълномощно. Освен това по делото е представена справка – удостоверение от общия регистър на нотариуса, от която е видно извършеното от нотариуса нотариално действие, както и съдържанието на пълномощното. Следва да се изтъкне също, че тъй като нотариалното удостоверяване в случая е на подписа на упълномощителя (пълномощното е с нотариално заверен подпис на упълномощителя, но не и с нотариално заверено съдържание на акта), нотариусът няма задължение да съхранява

препис от обсъжданото пълномощно – арг. от чл. 4, ал. 1, т. 6 и чл. 6, ал. 1 от Наредбата за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори.

Именно поради тази причина и нотариус Катя Паунова е представила и справка – удостоверение от общия регистър по чл. 28а, ал. 1, т. 1 от ЗННД, в който пълномощното е регистрирано със съдържанието му съобразно изискването на чл. 7, ал. 1, т. 4 от Наредбата № 32/1997 год. за служебните архиви на нотариусите и нотариалните кантори.

В обобщение обжалваното решение е правилно и следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода от делото, отправеното искане и представените доказателства, в полза на въззиваемата следва да се присъдят разноски за настоящата инстанция в размер на сумата от 600 лева – заплатено адвокатско възнаграждение за един адвокат.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 3393/09.11.2022 год., постановено по гр. дело № 103/2022 год. по описа на РС-Варна;

ОСЪЖДА В. Н. Н. ЕГН *****, с адрес: с. Кичево, община Аксаково, Варненска област, да заплати на Т. Ж. М. ЕГН 7110111154, с адрес: гр. Варна, ж. к. Възраждане, бл. 55, вх. 2, ет. 9, ап. 80, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата от 600 лева (шестстотин лева) – разноски за настоящата инстанция, съставляващи заплатено адвокатско възнаграждение за един адвокат.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба при условията на чл. 280, ал. 1 ГПК пред ВКС на Р България в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____